

mag.art. Hans Jørgen Lassen • Ågeren 5 • 8592 Anholt

e-mail: hj.lassen@djurs.net

9. april 2013

Til
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Forslag til lovændring – sundhedslovens § 17

Faktum

I jødiske og muslimske miljøer i Danmark praktiseres rituel forhudsamputation på drenge, også kaldet omskæring. Det er et fysisk overgreb mod disse små mennesker, der påfører dem unødige smerter og indebærer destruktion af sundt og funktionelt væv; tilmed er indgrebet irreversibelt – børnene er mærkede for resten af livet, med et mærke, som de ikke selv har valgt. Man påfører barnet en skade, og det gør man med overlæg.

Dette sker med myndighedernes accept, selv om det harmonerer meget dårligt med det danske retssystem i øvrigt og med hele den indstilling, der ligger til grund herfor. Et centralt princip er beskyttelsen af svage parter som f.eks. børn. Denne beskyttelse for-sømmer den danske stat at yde disse små drenge.

Forholdet til retssystemet

Rituel forhudsamputation af drenge udgør til en begyndelse en overtrædelse af straffelovens § 244 og antagelig også § 245, stk. 2.

Ritualet har dog været tolereret i så mange år, at det trods lovstridigheden ikke er strafbart; der har dannet sig noget i retning af en retssædvane.

Omskæring dækkes *ikke* af religionsfriheden efter grundlovens § 67, jf. klausulen: "*dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.*"

Det er almindelig antaget, at en overtrædelse af f.eks. straffelovens bestemmelser i form af en legemskrænkelser strider mod den offentlige orden og derfor ikke kan legitimeres ud fra religionsfriheden. Omskæring er en sådan legemskrænkelser.

Det kan yderligere anføres, at den frie omskæringsret harmonerer dårligt med forbuddet mod kosmetiske operationer på personer under 18, jf. bekendtgørelse nr. 1245 af 24.10.2007. Man får herved den prekære situation, at det er forbudt at omskære børn af kosmetiske grunde, mens det er tilladt af religiøse; interessen i at beskytte barnet mod livsvarige kropsforandringer er dog ellers den samme i begge tilfælde.

Man kan også henvise til tatoveringsloven, der ligeledes sætter en grænse ved 18 år.

Ritualet udgør endvidere en overtrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention, der jo er integreret i dansk lov. Særligt kan henvises til artikel 3 om nedværdigende behandling og artikel 8 om respekt for privatlivet; dette sidste begreb forstås af domstolen meget bredt.

Det skal bemærkes, at domstolen aldrig har taget direkte stilling til rituel forhudsamputation, men dog som et obiter dictum har statueret, at man ved omskæring gør skade på børn, se sagen Jehovas Vidner i Moskva v. Rusland, 302/02, præmis 141.

I øvrigt strider det også mod diskriminationsforbuddet i artikel 14, at drengébørn nægtes beskyttelse af deres kønsorganer, mens piger/kvinder har fået en sådan i straffelovens § 245 a. Der ses ikke nogen saglig grund til, at piger skal nyde beskyttelse, og drenge ikke.

Endelig kan henvises til FN's børnekonvention, der er ratificeret af Danmark. Her er særligt relevante artikel 19, stk. 1, der forpligter staterne til at beskytte børn mod enhver form for vold, uden undtagelse eller bagatelgrænse, samt artikel 24, stk. 3, der påbyder staterne at afskaffe traditionsbundne ritualer, der skader børn; rituel forhudsamputation kommer ind under begge disse bestemmelser.

Forslaget

Formålet med lovforslaget er at rette op på den ovenfor beskrevne stærkt problematiske retstilstand. Dette kan gøres ved, at sundhedslovens § 17 om mindreårige suppleres med et nyt stykke:

Stk. 4. Til indgreb, der ikke tjener behandlingsformål, kan hverken den mindreårige eller forældremyndighedens indehavere give informeret samtykke.

Mere skal der vist ikke til, og det er på den anden side heller ikke for meget. Muligvis kan det blive nødvendigt med en klausulering af hensyn til f.eks. knoglemarvstransplantation; "behandlingsformål" i det foreslåede stk. 4 dækker behandling af barnet selv, ikke behandling af andre. Dette er et lovteknisk spørgsmål, som lader sig løse.

Bestemmelsen er kønsneutral, og børnene opnår den fornødne beskyttelse. Samt friheden til i en voksen alder at markere det religiøse eller kulturelle tilhørsforhold med en omskæring; dette sidste ville dog for kvinders vedkommende kræve en ophævelse af straffelovens § 245 a.

Venlig hilsen

